

ปกก.133
24ธ.ค.67
9.00 น.

สสค. (eMail)

ส่ง : ปกค.

รับที่ : ๖6876/67

21 มี.ย. 2567 เวลา 17.00 น.

ที่ ปค ๑๐๐๘/ ๘๓๑๕

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานประจำปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖) ของธนาคารแห่งประเทศไทย และรายงานการพิจารณาความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ยเงินนำส่งจากสถาบันการเงินสำหรับปี ๒๕๖๗

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธพท.ฝสส. ๑๔๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานประจำปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖) ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.) และรายงานการพิจารณาความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ยเงินนำส่งจากสถาบันการเงินสำหรับปี ๒๕๖๗ เพื่อรายงานคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๑) ที่บัญญัติว่า “เรื่องที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการ”

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑.๑ มาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (พ.ร.บ. ธพท.๖) บัญญัติว่า “ทุกหกเดือน ให้ ธพท. จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อรายงานคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน และวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี”

๑.๒ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งได้รับทราบความคืบหน้าการดำเนินการตามพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ และมอบหมายให้กระทรวงการคลังและ ธพท. ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้พิจารณาความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ยเงินนำส่งจากสถาบันการเงินให้กับสถาบันคุ้มครองเงินฝาก และ ธพท. โดยคำนึงถึงปริมาณภาระหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (กองทุนฯ) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยรวม และสถานะความมั่นคงของสถาบันการเงิน รวมทั้งความจำเป็นในการขยายภารกิจในการดูแลสถาบันการเงินของกองทุนฯ และแจ้งความคืบหน้าแก่คณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบอย่างน้อยเป็นรายปี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

/ ๓. สรุปสาระสำคัญ ...

๓. สรุปสาระสำคัญ

๓.๑ รายงานครึ่งปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖) ของ ธพท.

ธพท. ได้เสนอรายงานประจำครึ่งปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖) ของ ธพท. ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาหลัก ๒ ส่วน ได้แก่ (๑) ภาวะเศรษฐกิจ และ (๒) การดำเนินงานของ ธพท. โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ภาวะเศรษฐกิจ

(๑) เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๖ ขยายตัวที่ร้อยละ ๑.๖ ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๒ ในช่วงครึ่งแรกของปี ตามการผลิตภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกที่ฟื้นตัวช้า ทั้งจากอุปสงค์ต่างประเทศที่ชะลอตัวและปัจจัยเชิงโครงสร้างของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนและภาคบริการยังขยายตัวต่อเนื่องและเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจ ด้านการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเพิ่มขึ้นตามทิศทางของเศรษฐกิจในภาพรวมทั้งกำลังฟื้นตัวทั้งการลงทุนในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์และหมวดก่อสร้าง สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐหดตัวทั้งรายจ่ายเพื่อการอุปโภคและรายจ่ายลงทุน โดยรายจ่ายเพื่อการอุปโภคหดตัว เนื่องจากช่วงเดียวกันกับปีก่อนมีการเบิกจ่ายตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ และรายจ่ายลงทุนหดตัวตามการเบิกจ่ายงบประมาณปี ๒๕๖๗ ที่ล่าช้า

(๒) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (ดอลลาร์ สรอ.) และดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate: NEER) โดยเฉลี่ยอ่อนค่าลงในช่วงครึ่งหลังของปี ตามการแข็งค่าของสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. จากการคาดการณ์ของตลาดว่าอัตราดอกเบี้ยสหรัฐมีแนวโน้มจะอยู่ในระดับสูงเป็นเวลานาน อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายปีเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ปรับแข็งค่าขึ้น จากทิศทางการดำเนินนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐที่ตลาดคาดว่าวัฏจักรดอกเบี้ยขาขึ้นได้สิ้นสุดแล้ว และเริ่มมีสัญญาณการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในปี ๒๕๖๗

(๓) อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ -๐.๐๑ ลดลงจากร้อยละ ๒.๔๙ ในช่วงครึ่งแรกของปี จากผลของฐานสูงในปีก่อน ประกอบกับราคาสินค้าบางหมวดปรับลดลงในช่วงครึ่งหลังของปี จากปัจจัยด้านอุปทานและมาตรการภาครัฐ ในส่วนของอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ ๐.๖๘ ลดลงจากช่วงครึ่งแรกของปีที่ร้อยละ ๑.๘๗ จากผลของฐานสูงในปีก่อนและราคาในหมวดอาหารสำเร็จรูปที่ปรับลดลงโดยส่วนหนึ่งมาจากต้นทุนที่ลดลง สำหรับระยะต่อไปยังต้องติดตามแรงกดดันเงินเฟ้อจากต้นทุนที่อาจเพิ่มขึ้นจากปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะบริเวณทะเลแดงที่อาจทวีความรุนแรงหรือขยายเป็นวงกว้างและกระทบต้นทุนค่าขนส่ง อีกทั้งปรากฏการณ์เอลนีโญที่ส่งผลกระทบต่อราคาอาหารสด รวมถึงมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของภาครัฐที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานในประเทศ

(๔) เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสะท้อนจากสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศซึ่งดีกว่าเกณฑ์สากล และสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นที่สูงกว่าเกณฑ์สากล ด้านดุลบัญชีเดินสะพัดปรับดีขึ้น โดยเกินดุล ๔.๑ พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากที่เกินดุล ๒.๔ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วงครึ่งแรกของปีตามดุลบริการ รายได้ และเงินโอนที่ขาดดุลลดลง

๓.๑.๒ การดำเนินงานของ ธพท.

(๑) แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายการเงิน

(๑.๑) เป้าหมายนโยบายการเงิน

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น (Flexible Inflation Targeting) โดยใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงร้อยละ ๑ - ๓ เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินด้านเสถียรภาพราคาสำหรับระยะปานกลางและสำหรับปี ๒๕๖๖

(๑.๒) การดำเนินนโยบายการเงิน

(๑.๒.๑) การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ย

ในช่วงครึ่งหลังของปี กนง. ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจำนวน ๒ ครั้ง (วันที่ ๒ สิงหาคม และ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖) จากร้อยละ ๒.๐ มาอยู่ที่ร้อยละ ๒.๕ และคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายจนถึงสิ้นปี ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการปรับขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้าและไม่ทั่วถึง เพื่อป้องกันไม่ให้อัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นจากราคาน้ำมันและปัจจัยด้านอุปทานส่งผลต่อเนื่องไปยังราคาสินค้าและบริการในวงกว้าง (Second-round Effect) และช่วยป้องกันการสะสมความไม่สมดุลทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำเป็นเวลานาน รวมถึงช่วยให้นโยบายการเงินมีขีดความสามารถเพียงพอในการรองรับความไม่แน่นอนในระยะข้างหน้า

(๑.๒.๒) การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วงปลายปี ๒๕๖๖ แข็งค่าขึ้นหลังธนาคารกลางสหรัฐ สิ้นสุดการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายและนักลงทุนคาดว่าธนาคารกลางสหรัฐจะลดอัตราดอกเบี้ยในปี ๒๕๖๗ เร็วกว่าที่คาด ทั้งนี้ กนง. เห็นควรให้ติดตามพัฒนาการในตลาดการเงินและความผันผวนในตลาดอัตราแลกเปลี่ยนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งผลักดันการสร้างระบบนิเวศใหม่ของตลาดอัตราแลกเปลี่ยน (FX Ecosystem) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๖ ธปท. ได้ผ่อนคลายเกณฑ์การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (Non-resident) กับสถาบันการเงินในประเทศเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความคล่องตัว ลดภาระด้านเอกสารหลักฐานและต้นทุนให้กับผู้ประกอบการต่างประเทศที่มีการค้าการลงทุนกับประเทศไทย

(๑.๒.๓) การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน

กนง. เห็นความสำคัญถึงผลกระทบของอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นต่อผู้ประกอบการรายย่อยและครัวเรือนที่มีภาระหนี้ แม้ว่าความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจและครัวเรือนโดยรวมจะมีแนวโน้มปรับดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ แต่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) และครัวเรือนบางกลุ่มยังเปราะบางจากภาระหนี้ที่เพิ่มสูงและรายได้ที่ฟื้นตัวช้า กนง. จึงสนับสนุนมาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนของ ธปท. โดยเฉพาะการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) ของผู้ให้บริการทางการเงินแก่ลูกหนี้ตลอดวงจรหนี้ รวมถึงการดูแลหนี้เรื้อรัง (Persistent Debt)

(๒) แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายสถาบันการเงิน

(๒.๑) การดำเนินงานด้านนโยบายกำกับสถาบันการเงินและการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม

คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงนโยบายการกำกับสถาบันการเงินให้เท่าทันความท้าทายที่สำคัญในอนาคต ได้แก่ ปัญหาหนี้ครัวเรือน และการแก้ปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพ โดยมีความคืบหน้าการดำเนินงานในรอบหกเดือนหลังของปี ๒๕๖๖ ดังนี้

(๒.๑.๑) การดำเนินงานด้านนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

(๑) แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน โดยเห็นชอบมาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน ครอบคลุมตั้งแต่การก่อหนี้ใหม่ที่มีคุณภาพ การดูแลหนี้เดิม โดยเฉพาะหนี้เสียและหนี้เรื้อรัง รวมถึงช่วยให้ประชาชนเข้าถึงสินเชื่อในระบบ

/ (๒) การออกหลัก ...

(๒) การออกหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการร่วมลงทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) และบริษัทบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Company: AMC) ในการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ (JV AMC สำหรับ SFIs) ในรูปแบบการดำเนินงานชั่วคราว ซึ่งการจัดตั้ง JV AMC สำหรับ SFIs มีหลักการสำคัญเช่นเดียวกับมาตรการส่งเสริมการจัดตั้งกิจการร่วมทุนของธนาคารพาณิชย์ โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมให้สามารถรับซื้อหรือรับโอนหนี้ด้วยคุณภาพจาก SFIs เป็นส่วนใหญ่เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ของ SFIs นอกจากนี้ มีการผ่อนผันหลักเกณฑ์ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถ (๑) ลงทุนกับ SFIs ในลักษณะการควบคุมร่วมตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีเพื่อจัดตั้ง JV AMC รวมถึงลงทุนในบริษัทที่อยู่ระหว่างเตรียมการยื่นขออนุญาตจัดตั้งเป็น JV AMC ได้ และ (๒) สนับสนุนเงินทุน เช่น ให้กู้ยืมหรือค้ำประกันแก่กิจการร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง JV AMC สำหรับ SFIs

(๓) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ และการตัดชำระหนี้ โดยเห็นชอบการปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะการดำเนินธุรกิจ และประเภทสินเชื่อ โดยบังคับใช้กับผู้ให้บริการที่ประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. และลูกหนี้ทุกกลุ่ม รวมทั้งกำหนดแนวทางการตัดชำระหนี้สำหรับสินเชื่อที่มีการผ่อนชำระเงินต้นงวดเดียว ให้ตัดชำระค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยค้างจ่ายก่อนจึงจะตัดชำระเงินต้นคงเหลือ เพื่อให้สะท้อนต้นทุนการให้สินเชื่อของธุรกรรมดังกล่าว โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

(๔) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การเรียกเก็บเบี้ยปรับจากการไถ่ถอนหรือชำระคืนสินเชื่อก่อนครบกำหนด (Prepayment Fee) สำหรับสินเชื่อรายย่อย โดยเห็นชอบให้ ธปท. ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ โดยห้ามสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจเรียกเก็บเบี้ยปรับจากการไถ่ถอนหรือชำระคืนสินเชื่อก่อนครบกำหนด กรณีลูกหนี้ไถ่ถอนหรือชำระคืนสินเชื่อดังกล่าวก่อนครบกำหนดทั้งจำนวนหรือบางส่วน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗

(๒.๑.๒) การรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม โดยได้มีการทบทวนเกณฑ์การประเมินธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อระบบ (Domestic Systemically Important Banks: D-SIBs) ซึ่งดำเนินการทุก ๓ ปี โดย ธปท. เสนอเพิ่ม ๓ ปัจจัยในดัชนีชี้วัดหลัก ได้แก่ (๑) ความเชื่อมโยงกับระบบการเงินจากธุรกรรมทางการเงินกับบริษัทขนาดใหญ่ (Significant Corporation) (๒) จำนวนธุรกรรม Mobile Banking และ (๓) การเป็นแหล่งเงินทุนให้ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมทั้งเพิ่มปัจจัยชี้วัดเสริม ๒ ปัจจัย ได้แก่ การทำธุรกรรมในต่างประเทศ (Cross-border Banking) และการพึ่งพาเงินทุนระยะสั้นจากผู้ฝากเงินรายใหญ่ (Short-term Wholesale Funding: STWF) โดยแนวทางดังกล่าวจะเริ่มใช้สำหรับการประเมิน D-SIBs ประจำปี ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

(๒.๒) การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

กนส. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการเงินไทยเพื่อสนับสนุนการเข้าสู่เศรษฐกิจการเงินดิจิทัลและการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยผลักดันให้ภาคการเงินเอื้อให้ภาคธุรกิจและครัวเรือนปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจการเงินดิจิทัลและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนโดยสนับสนุนและติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานตามแนวนโยบายภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (Financial Landscape) ซึ่งมีความคืบหน้าการดำเนินงานในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๖ ดังนี้

/ (๒.๒.๑) แนวนโยบาย ...

(๒.๒.๑) แผนนโยบายการเปิดกว้างให้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลตามสิทธิของผู้ใช้บริการ (Open Data for Consumer Empowerment) ภายใต้ Financial Landscape โดย ธปท. เปิดรับฟังความเห็นจากสาธารณชนช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๖ ซึ่งมีทิศทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (๑) ออกหลักเกณฑ์ กำหนดข้อตกลงและสร้างแรงจูงใจ (Regulations and Incentives) โดยกำหนดให้ผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้การกำกับของ ธปท. มีกลไกที่เอื้อให้ผู้ใช้บริการสามารถเรียกใช้หรือส่งข้อมูลระหว่างผู้ให้บริการในภาคการเงินผ่านช่องทางดิจิทัล และผู้ให้บริการสามารถรวบรวมข้อมูลตามความยินยอมของลูกค้าเพื่อนำไปพัฒนาและเสนอบริการใหม่ ๆ แก่ลูกค้าได้ รวมทั้งร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งข้อมูลข้ามกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ (๒) กำหนดมาตรฐานกลางในการเชื่อมต่อและรับส่งข้อมูลระหว่างผู้ให้บริการ (Common Standard) ผ่านช่องทางดิจิทัล และ (๓) พิจารณาประโยชน์และความจำเป็นในการมีโครงสร้างพื้นฐานกลางหรือกระบวนการมาตรฐานที่จำเป็นสำหรับการให้บริการทางการเงินผ่านช่องทางดิจิทัล

(๒.๒.๒) การปรับปรุงแนวทางการทดสอบนวัตกรรมภายใต้กรอบ Regulatory Sandbox ๓.๐ โดยพิจารณาหลักการขยายกรอบการทดสอบ Enhanced Regulatory Sandbox เพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางการเงินที่เป็นประโยชน์ ซึ่ง ธปท. ยังไม่มีหลักเกณฑ์กำกับดูแล โดยมีวัตถุประสงค์ให้ ธปท. สามารถประเมินประโยชน์และความเสี่ยงนวัตกรรมทางการเงินใหม่ได้ดีขึ้น โดยกำหนดเงื่อนไขของนวัตกรรมที่เข้าร่วมทดสอบว่าต้องไม่เป็นการประกอบธุรกิจ โดยผู้ให้บริการที่เข้ามาทดสอบสามารถเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนได้เฉพาะที่ครอบคลุมต้นทุน กำหนดระยะเวลาการทดสอบ และขอบเขตบริการของผู้เข้าร่วมทดสอบที่ชัดเจน

(๒.๒.๓) ความคืบหน้าและแผนการดำเนินการของ ธปท. ในการผลักดันให้สถาบันการเงินสนับสนุนธุรกิจปรับตัวไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ Transition Finance โดยการผลักดันให้ภาคสถาบันการเงินมีผลิตภัณฑ์ที่สนับสนุนให้ภาคธุรกิจปรับตัวไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้ (๑) เน้นผลักดันให้ D-SIBs ทุกแห่ง และ Non D-SIBs ที่สนใจมี Transition Finance Product ที่สนับสนุนให้ภาคธุรกิจปรับตัวไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมในกลุ่มลูกค้าที่แต่ละธนาคารพาณิชย์จะช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีแผนที่จะให้ธนาคารพาณิชย์ประกาศการมีผลิตภัณฑ์ร่วมกันประมาณต้นไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๗ และ (๒) ปรับแผนการดำเนินงาน Building Blocks ๕ ด้าน โดยให้ดำเนินการในส่วนที่สนับสนุนการมี Transition Finance Product เร็วขึ้น และให้เวลาธนาคารพาณิชย์เตรียมการมากขึ้นในด้านที่ซับซ้อนและต้องใช้เวลา

(๒.๒.๔) การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ เพื่อสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจตามภูมิทัศน์ภาคการเงินของ ธปท. (Financial Landscape) โดยขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจใน ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) การประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (Green-related Business) เช่น ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และ (๒) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital: VC) ให้ยืดหยุ่นมากขึ้น โดยบริษัทในกลุ่มที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถลงทุนในกิจการได้โดยไม่จำกัดประเภทธุรกิจ ภายในระยะเวลาลงทุนไม่เกิน ๑๐ ปีนับแต่วันที่เข้าร่วมลงทุน

(๒.๓) การดำเนินงานในการเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน

ในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๖ ไม่มีสถาบันการเงินแห่งใดขอกู้ยืมสภาพคล่องจาก ธปท. โดยมีเพียงการขอกู้ยืมเพื่อทดสอบระบบงานจากสถาบันการเงิน จำนวน ๗ แห่ง ทั้งนี้ สถาบันการเงินทุกแห่งสามารถส่งมอบสินทรัพย์หลักประกันชั้นหนึ่งและชำระคืนเงินกู้ยืมได้ตามกำหนด

(๓) แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายระบบการชำระเงิน

คณะกรรมการระบบการชำระเงินให้ความสำคัญกับนโยบายระบบการชำระเงินในการมุ่งเน้นให้ระบบการชำระเงินของไทยมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย ทำงานได้ต่อเนื่อง รวมทั้งยกระดับการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยมีการดำเนินการตามทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (Payment Strategic Direction) ภายใต้หลักการ ๓ ด้าน ดังนี้

(๓.๑) หลักการด้าน Openness เปิดให้ผู้เล่นเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงิน ข้อมูลด้านการชำระเงิน และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแข่งขันมากขึ้น โดย (๑) Open Infrastructure โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันและเชื่อมโยงกันได้ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินและการชำระเงินสำหรับภาคธุรกิจร่วมกับภาคธนาคารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Smart Financial and Payment Infrastructure for Business) หรือระบบ PromptBiz การใช้มาตรฐานสากล ISO ๒๐๐๒๒ กับการเชื่อมโยงบริการโอนเงินต่างประเทศ ระบบโอนเงินรายย่อยครั้งละหลายรายการ (Bulk Payment) และระบบบาทเน็ต (BAHTNET) (๒) Open Data ใช้ประโยชน์จากข้อมูลชำระเงินดิจิทัลผ่านการบูรณาการข้อมูลธุรกรรมชำระเงินของภาคการเงิน โดยพัฒนาฐานข้อมูลการกำกับดูแลด้านการชำระเงิน และยกระดับการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านโครงการบูรณาการข้อมูลธุรกรรมชำระเงินในระดับรายธุรกรรม (Transactional Data) และ (๓) Open Competition สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแข่งขันของผู้ให้บริการชำระเงินและใช้เทคโนโลยีใหม่พัฒนานวัตกรรมบริการชำระเงินในประเทศและระหว่างประเทศผ่านการทบทวนหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเกี่ยวกับการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่สำคัญ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และได้ผลักดันการขยายบริการชำระเงินระหว่างประเทศในภูมิภาคและเพิ่มบทบาทของไทยในเวทีสากล ทั้งการเชื่อมโยงบริการ QR Payment และบริการโอนเงินรายย่อยแบบทันทีกับหลายประเทศในเอเชีย โดยในปี ๒๕๖๖ ได้เปิดให้บริการชำระเงินระหว่างประเทศด้วย QR Payment กับเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

(๓.๒) หลักการด้าน Inclusivity โดยวางเป้าหมายให้ Digital Payment เป็นทางเลือกหลักของคนไทย ซึ่งประกอบด้วย (๑) Adoption ขยายและส่งเสริมการชำระเงินด้วย Digital Payment ให้ทั่วถึงครอบคลุมยิ่งขึ้น (๒) Literacy ยกระดับการให้ความรู้การใช้งาน Digital Payment เพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ถึงภัยจากการหลอกลวงทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ และไม่ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ โดยจะร่วมมือกับภาคการเงิน ภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓.๓) หลักการด้าน Resiliency การกำกับดูแลผู้ให้บริการด้านการชำระเงินในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นเพียงพอเพื่อให้ผู้ให้บริการปรับตัวได้ และสามารถสร้างสมดุลระหว่างการใช้เทคโนโลยีพัฒนานวัตกรรมและการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเท่าทัน ประกอบด้วย (๑) Regulation มีหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ยืดหยุ่นรองรับความเสี่ยงใหม่ เช่น การยกระดับการดูแลความปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพและคุ้มครองผู้ใช้บริการ การออกประกาศหลักเกณฑ์ภายใต้พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อนวัตกรรมและสอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจดิจิทัลเป็นต้น และ (๒) Supervision พัฒนาเครื่องมือสร้างกลไกความร่วมมือและการยกระดับความพร้อมบุคลากรด้านการกำกับดูแล

๓.๒ รายงานการพิจารณาความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ยเงินนำส่งจากสถาบันการเงินสำหรับปี ๒๕๖๗

ธปท. ประเมินสถานการณ์ปัจจุบันแล้วพบว่า ระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคง สะท้อนจากเงินกองทุน เงินสำรอง และสภาพคล่องที่อยู่ในระดับสูง กอปรกับภาระหนี้ต้นเงินกู้และดอกเบี้ยที่กระทรวงการคลังกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ (FIDF1) และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. ๒๕๕๕ (FIDF3) ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยมียอดคงค้าง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๖๒๐,๕๒๓ ล้านบาท และเงินนำส่งจากสถาบันการเงินยังเป็นแหล่งเงินสำคัญในการลดต้นเงินและชำระดอกเบี้ย ดังนั้น การคงอัตราดอกเบี้ยเงินนำส่งสำหรับปี ๒๕๖๗ ที่อัตราร้อยละ ๐.๕๖ ต่อปี เช่นเดิมจะช่วยให้หนี้ที่เหลืออยู่ลดลงได้ตามเป้าหมาย ทั้งนี้ คาดว่าการชำระหนี้จะเสร็จสิ้นภายในปี ๒๕๗๔ โดยมีสมมติฐานและศักยภาพในการชำระเงินจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

๓.๒.๑ เงินนำส่งจากสถาบันการเงินซึ่งยังเป็นแหล่งเงินหลักในการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยโดยมีสมมติฐานอัตราการขยายตัวของฐานการคำนวณเงินนำส่งอยู่ที่อัตราเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐๐ ต่อปี

๓.๒.๒ ประมาณการชำระหนี้จากแหล่งอื่น ๆ

(๑) ยังไม่มีเงินนำส่งจากกำไร ธปท. เนื่องจาก ธปท. ยังมีผลขาดทุนสะสมจำนวนสูง

(๒) เงินจากบัญชีผลประโยชน์ประจำปีขึ้นอยู่กับภาวะตลาดการเงินซึ่งมีความผันผวนสูงจึงไม่สามารถประมาณการได้

(๓) เงินของกองทุนฯ คาดว่าจะนำส่งปีละประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ภายใต้สมมติฐานที่กองทุนฯ ยังคงถือหุ้นธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในสัดส่วนที่ถือหุ้นอยู่ในปัจจุบัน

๓.๒.๓ ประมาณการดอกเบี้ยจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๖๗ – ๒๕๗๔ ปีละประมาณ ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท โดยจะทยอยลดลงตามการชำระคืนต้นเงินกู้

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อทราบถึงสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานของ ธปท. ในช่วงเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๖ และอัตราดอกเบี้ยเงินนำส่งจากสถาบันการเงินสำหรับปี ๒๕๖๗ ที่อัตราร้อยละ ๐.๕๖ ต่อปี เพื่อนำมาชำระหนี้ FIDF1 และ FIDF3

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๘.๑ เพื่อทราบรายงานประจำปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖) ของ ธปท. ตามที่ ธปท. เสนอมา ตามที่กล่าวในข้อ ๓.๑ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ และรับทราบรายงาน การพิจารณาความเหมาะสมของอัตราการเรียกเก็บเงินนำส่งจากสถาบันการเงินสำหรับปี ๒๕๖๗ ซึ่งยังคงอัตรา การเรียกเก็บเงินนำส่งจากสถาบันการเงินสำหรับปี ๒๕๖๗ ที่อัตราร้อยละ ๐.๕๖ ต่อปี ตามที่กล่าวในข้อ ๓.๒ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕

๘.๒ เพื่อให้การดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายการคลังมีผลต่อการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการให้ผู้ประกอบการ SMEs ในภาคธุรกิจที่มีบทบาทในการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศ เช่น ภาคก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ ภาคการท่องเที่ยว ภาคการเกษตร เป็นต้น สามารถ เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินได้เพิ่มขึ้น เพื่อให้มีสภาพคล่องที่เพียงพอต่อการประกอบกิจการ และเป็นการใช้สภาพคล่องของสถาบันการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้ ธปท. พิจารณาร่วมกับ สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลพิจารณาจัดทำมาตรการที่เหมาะสม เพื่อลดปัญหาอุปสรรค ของการให้สินเชื่อดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งสินเชื่อได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ เห็นควรให้ ธปท. พิจารณาร่วมกับสถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลดำเนินการช่วยเหลือ ลูกหนี้รายย่อยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยลดภาระหนี้สินของลูกหนี้อย่างเข้มข้นต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย ชุมหวชิร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กองนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๗๖ (ปีนพร)

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pannapornt@fpo.go.th